

U Varaždinu 16. i 17. ožujka 1995. godine

Ana Pongrac, predsjednica
Sekcije medicinskih sestara
operacijskih djelatnosti

- Petnaest pristiglih radova na temu "Djeca, žrtve rata", a čak 24 rada na temu "Medicinske sestre u endoskopiji" • Seminar pokazao kolike su potrebe za edukacijom medicinskih sestara operativnih djelatnosti • Organizaciju drugog seminara preuzele medicinske sestre u Rijeci

PRVI SEMINAR SEKCIJE MEDICINSKIH SESTARA OPERACIJSKIH DJELATNOSTI

16. i 17. ožujka 1995. godine održan je u Varaždinu 1. Hrvatski seminar Sekcije medicinskih sestara operacijskih djelatnosti s temama:

1. Djeca žrtve rata
2. Medicinske sestre u endoskopskoj kirurgiji

• Zašto je Seminar održan u Varaždinu?

Na godišnjoj skupštini Sekcije medicinskih sestara operacijskih djelatnosti održanoj u Zagrebu u svibnju 1994. godine kada je nakon duge i bune diskusije napokon odlučeno da sjedište Sekcije bude u Varaždinu.

Za predsjednicu Sekcije izabrana je Ana Pongrac viša medicinska sestra, glavna instrumentarka kirurškog odjela Opće bolnice Varaždin.

Nastanku Izvršnog odbora Sekcija održanog u Varaždinu u jesen 1994. godine, definirani su nazivi tema, te termin održavanja 1. Seminara.

Za 1. Seminar svoje stručne radove na temu: "Djeca žrtve rata" pristiglo je 15 rada, a na temu "Medicinske sestre u endoskopiji", čak 24 rada.

Prvi dan Seminara započeo je sa radom u 11 sati uz prisustvo 220 medicinskih sestara iz svih krajeva Hrvatske.

Uzvanike i sudionike Seminara pozdravila je predsjednica Sekcije Ana Pongrac, a zatim je skup pozdravio gospodin Zvonimir Sabati Župan Varaždinske županije, koja je i pokrovitelj Seminara.

Skupu se zatim obratila gđa Majska-Cesarec, predsjednica Gradskog vijeća, koja je sudionike Seminara kraćim izlaganjem upoznala sa povješću Grada Varaždina.

Sudionike Seminara pozdravila je Majda Fajdetic dopredsjednica HUMS-a.

Bilonić Ljubica glavna sestra Ortopedskog odjela K. B. Osijek u ime Terezije Farčić glavne sestre K. B. Osijek pročitala je dosadašnji pregled rada Sekcije medicinskih sestara operacijskih djelatnosti Slavonije i Baranje. Ta Sekcija je 1983. godine inicirala i organizirala osnivačku skupštinu Hrvatske sekcije medicinskih sestara operacijskih djelatnosti.

Izvještaj u cijelosti objavljujemo u "Sestrinskom Glasniku".

Nakon izlaganja svih referata na temu "Djeca žrtve rata" mogu reći da je tema bila obradena s raznih aspekata. Neophodni statistički podaci koji pokazuju koliko je nedužne djece stradalno direktno - poginulo ili ranjeno, te indirektno gubitkom jednog ili oba roditelja, gubitkom doma, sela ili grada.

Iz izlaganja se moglo zaključiti da su medicinske sestre na svojim radilištima osim stručnosti morale, ali i htjele zamjeniti roditelje, pokazujući puno brije i ljubavi prema djeci ranjenicima.

Uz izlaganje referata pratili smo stradanja djece preko dijapositiva ili videokazeta što je još pojačalo dojam o ratnim strahotama kojima su bila izložena nedužna djeca.

Tema je obrađena i sa psihosocijalnog stajališta u svrhu otkrivanja i liječenja psihičkog distresa kod djece.

Obitelj je prva institucija koja može i treba prepoznati stanje distresa, ali ako su i članovi obitelji također pod psihičkim stresom preživljenoga iz toga bih zaključila da je pomoći uže zajednice, specijaliziranim službi i profesionalaca potrebna svim članovima obitelji, kako bi zajedno savladali teškoće koje su ih snašle.

Djeca koja su ranjavanjem postala trajni invalidi, koja su povremeno vezana za duži

boravak u bolnicama i specijaliziranim ustanovama, odvojena od obitelji iziskuju veliki napor obitelji i stručnjaka da se nakon završenog liječenja, pokušaju bezbolno uključiti u normalan život.

Kao dokaz da djeca vrlo teško prevladavaju ono što su preživjeli može poslužiti izjava devojčice koja je u momentu ranjavanja imala 16 godina, a tada je izgubila majku. "Ja znam da vrijeme liječi sve rane i da će i ova zacijsiliti, ali ljudima koji su mi to napravili nikada neću moći oprostiti, a pogotovo živjeti s njima u gradu u kojem sam odrasla i koji su od temelja uništili".

Nakon izlaganja svih referata prvog dana seminara Majda Fajdetic dopredsjednica HUMS-a upoznala je sudionike s knjigom "Sestrinstvo u akciji" i Lemon projektom.

Ines Visković medicinska sestra u mirovinu iz Splita, prikazala je kratku reportazu iz Madrida sa 20. Kongresa ICN.

Drugog dana rada Seminara na temu:

Medicinska sestra u endoskopskoj kirurgiji, referenti su bile medicinske sestre iz Rijeke, Lovrana, Varaždina, Koprivnice, Slavonskog Broda, Osijeka, Zaboka, Karlovca te veći broj referata iz zagrebačkih bolnica i Klinika.

Referat "Uloge medicinskih sestara instrumentarki u endoskopskoj kirurgiji koji je sačinila grupa: Lisjak, Borovčak, Struklec, Vida, dala je prikaz rada u Općoj bolnici "Sveti Duh" u kojoj je u svibnju 1992. godine prvoj u Hrvatskoj urađena laparoskopska kolecistektomija.

Od tada je u toj bolnici izvršeno preko 2.000 laparoskopskih zahvata a od toga 1.800 kolecistektomija.

• **Što se moglo zaključiti na osnovu ovog broja učinjenih zahvata?**

U Varaždinu 16. i 17. ožujka 1995. godine

1. Manji broj sudionika pri operativnom zahvatu.

Kod klasične kolecistektomije sudjeluju operater i dva asistenta dok kod laparoskopske kolecistektomije sudjeluju operater i jedan asistent.

Prosječno vrijeme angažiranosti asistenata kod klasične kolecistektomije iznosi oko 90 min što u odnosu na naših 1.800 učinjenih laparopskih zahvata daje uštedu od 2.700 sati, odnosno 337 radnih dana.

2. Ušteda šivaćeg materijala:
Obzirom da nema laparotomijske rane bitno je smanjen utrošak šivaćeg materijala.

3. Kraće vrijeme trajanja operativnog zahvata.

Prosječna dužina trajanja laparoskopske kolecistektomije iznosi oko 48 minuta što je za 7 minuta kraće u odnosu na klasičnu kolecistektomiju.

4. Bolesnici operirani laparoskopskom metodom obzirom da nemaju laparotomijsku ranu znatno brže i lakše se mobiliziraju iz kreveta.

Bolesnici operirani laparoskopskom metodom ustaju istu večer iz kreveta, dok je kod klasične kolecistektomije prvo ustajanje dan nakon operativnog zahvata.

5. Smanjen utrošak analgetika.

Bolesnici operirani laparoskopskom metodom znatno se manje žale na postoperativnu bol tako da je potrošnja analgetika kod tog tipa operativnih zahvata bitno smanjena.

6. Smanjen broj medicinskih sestara

Obzirom da su bolesnici dan nakon operativnog zahvata potpuno mobilni i sposobni za osobnu higijenu za istu kvalitetu nije potreban je manji broj medicinskih sestara.

7. Kraća hospitalizacija:

Prosječna dužina hospitalizacije kod laparoskopske kolecistektomije iznosi 2,4 dana, dok je kod klasične kolecistektomije 7,1 dan što iznosi uštedu od 8.469 boličkih dana na naših 1.800 laparoskopskih kolecistektomija.

8. Kraće trajanje bolevanja:

Bolesnici operirani laparoskopskom metodom sposobni su za posao 14 dana nakon ope-

rativnog zahvata dok prosječno bolevantje kod klasične kolecistektomije iznosi 6 tjedana, što iznosi uštedu po bolesniku oko mjesec dana.

9. Mortalitet i morbiditet bolesnika operiranih laparoskopskom metodom na promatranih 1.800 bolesnika koji nisu selezionirani nije veći u odnosu na klasičnu kolecistektomiju.

10. Nakraju ćemo spomenuti estetski učinak obzirom da ne ma postoperativnog reza.

Medicinska sestra kirurških odjela a naročito medicinske sestre instrumentarke našle su se pred novim izazovima. Da bi se postalo ravnnopravnim članom kirurškom tima mora se puno učiti, te naučeno u svakom trenutku primijeniti.

Iz izlaganja smo čuli da se postupak s pripremom instrumentiranja i operacijske sale znatno razlikuje od klasičnih operacija, a velika je razlika i u čišćenju, dezinfekciji, sterilizaciji te pospremanju instrumenata.

Endoskopska kolecistektomija najčešće je spominjanj operacioni zahvat, koji se sada radi u većini bolnica, no danas je moguće tim putem izvesti zahvate na svim organima u trbuhi, prsnom košu, zglobovima, bubrezima.

Na kirurškom odjelu Opće bolnice Varaždin hitna endoskopska kirurgija uvedena je kao rutinski zahvat kroz 24 sata.

Održavanje Seminara pokazalo je po broju prijavljenih referata i po broju sudionika kolika je potreba za edukacijom medicinskih sestara operacijskih djelatnosti.

Na kraju rada Seminara svim sudionicima su podijeljene Potrdnice.

U organizaciji Sekcije štampan je Zbornik radova.

Iza stručnog dijela Seminara održana je godišnja Skupština Sekcije medicinskih sestara operacijskih djelatnosti.

Zaključak Skupštine je da će se u svibnju ili rujnu 1996. godine održati 2. Seminar s temom "Zbrinjavanje ozljeda u ratu i miru".

Organizaciju 2. Seminaru privatile su medicinske sestre KBC Rijeka.

Sudionici seminara u Varaždinu

ZABILJEŽENO KAMEROM

Uzoriti kardinal Franjo Kuharić u obilasku ranjenih u Krapinskim toplicama